

3. november 2010

Samlenotat vedrørende rådsmødet (ECOFIN) den 17. november 2010

- 1) Administrativt samarbejde på skatteområdet (bistandsdirektivet) *Side 2*
  - *Politisk enighed*
  - KOM(2009) 29*
- 2) Moms på forsikringstjenester og finansielle tjenester *[særskilt dokument]*
  - *Politisk debat*
  - KOM(2007) 747, KOM(2007) 746*
- 3) Revision af direktiv om finansielle konglomerater *[særskilt dokument]*
  - *Generel indstilling*
  - KOM(2010) 433*
- 4) Revision af forordning om kreditvurderingsbureauer *Side 10*
  - *Generel indstilling*
  - KOM(2010) 289*
- 5) Revisionsrettens årsberetning om budgetgennemførelsen i 2009 *Side 18*
  - *Præsentation*
  - KOM-dokument foreligger ikke*
- 6) Opfølgning på møde i Det Europæiske Råd den 28.-29. oktober 2010 *Side 21*
  - *Udveksling af synspunkter*
  - KOM-dokument foreligger ikke*
- 7) Opfølgning på G20-topmøde den 11.-12. november 2010 *Side 24*
  - *Udveksling af synspunkter*
  - KOM-dokument foreligger ikke*
- 8) Klimafinansiering *Side 28*
  - *Rådskonklusioner*
  - KOM-dokument foreligger ikke*
- 9) Pensionsrapport *Side 31*
  - *Rådskonklusioner*
  - KOM-dokument foreligger ikke*
- 10) EU-statistik *[særskilt dokument]*
  - *Rådskonklusioner*
  - KOM-dokument foreligger ikke*

Dagsordenspunkt 1: Administrativt samarbejde på skatteområdet (bistandsdirektivet)

Resumé

ECOFIN drøftede den 19. oktober 2010 et forslag til kompromis om administrativt samarbejde på skatteområdet (bistandsdirektivet). Der opnåedes ikke enighed om forslaget, og en ny drøftelse ventes på ECOFIN den 17. november 2010, hvor det er hensigten at opnå politisk enighed om sagen. Det ny direktiv skal afløse det gældende bistandsdirektiv fra 1977, som ikke har fulgt den internationale udvikling, herunder især i forhold til bankhemmelighed. Direktivet skal styrke og udvide udvekslingen af oplysninger imellem medlemsstaternes skattemyndigheder. Drøftelsen ventes denne gang igen især at angå automatisk informationsudveksling.

KOM(2009)29

Baggrund

Det gældende bistandsdirektiv (77/799/EØF) har til formål at sikre, at medlemsstaterne udveksler de oplysninger, som er nødvendige for en korrekt beskatning af personer og virksomheder i en medlemsstat, som har økonomiske relationer til en anden medlemsstat. Direktivet er ændret mange gange siden 1977.

Direktivet er imidlertid utilstrækkeligt til at opfylde formålet. Den vigtigste mangel er, at direktivet giver en medlemsstat mulighed for at afslå en anmodning fra en anden medlemsstat om oplysninger med den begrundelse, at statens egen lovgivning eller administrative praksis (bankhemmelighed) forhindrer den i at indhente oplysningerne. Desuden indebærer direktivet ikke pligt til automatisk informationsudveksling. Det vil sige, at oplysninger som en medlemsstats myndigheder får indberettet om visse betalinger, på nuværende tidspunkt ikke periodevis videregives automatisk i de tilfælde, hvor modtagerne af betalingerne er hjemmehørende i en anden medlemsstat.

Kommissionen har derfor fremsat forslag til et nyt bistandsdirektiv, som skal forbedre udvekslingen af oplysninger imellem medlemsstaternes skattemyndigheder. Der udestår imidlertid stadig spørgsmål om bl.a. hvilke indtægtstyper, der skal være omfattet af automatisk informationsudveksling. Kommissionens forslag indebærer overordnet, at alle direkte skatter og indirekte skatter bliver omfattet af ensartede regler om udveksling af oplysninger, undtagen told og indirekte skatter, som er omfattet af Rådets forordning (EF) nr. 1798/2003 og Rådets forordning 2073/2004. Derudover indeholder forslaget en række ændringer vedr. bistandens art, udvekslingen af oplysninger, administrativt samarbejde mv.

Bistandens art

Direktivforslaget har regler om fem forskellige typer af bistand til fremsendelse af oplysninger: udveksling efter anmodning, automatisk udveksling, spontan udveksling, embedsmænds tilstedeværelse på en anden medlemsstats territorium og samtidigt gennemførte undersøgelser ("simultane revisioner"). Disse fem typer er de samme som de fem typer af bistand, som almindeligvis aftales bilateralt efter en

bestemmelse i en dobbeltbeskatningsoverenskomst, der svarer til artikel 26 i OECD's model til sådanne overenskomster. Direktivforslagets bestemmelse om, at embedsmænd fra en medlemsstat kan være til stede ved en skatteundersøgelse på en anden medlemsstats territorium er ny i forhold til det gældende direktiv.

Direktivforslaget ændrer reglen om automatisk udveksling af oplysninger. Det betyder, at en medlemsstat med aftalte mellemrum sender en anden medlemsstat de oplysninger om visse betalinger, som den førstnævnte stat har fået indberettet, når modtagerne er hjemmehørende i den anden medlemsstat. Oplysningerne skal altså sendes, uden at den anden stat har anmodet om dem.

Herudover medfører direktivforslaget en præcisering af den spontane udveksling af oplysninger. En medlemsstat vil i fremtiden være forpligtet til at sende oplysninger til en anden medlemsstat i tilfælde, hvor førstnævnte stat vurderer det som sandsynligt, at skattereglerne overtrædes, eller at der er tale om skatteundgåelse eller -unddragelse i den anden medlemsstat, eller vurderer, at der er risiko for, at der vil ske ukorrekt beskatning i den anden medlemsstat.

Udveksling af oplysninger

Direktivforslaget har en bestemmelse om, at oplysninger, som en medlemsstat har modtaget efter direktivet, skal holdes fortrolige på samme måde som oplysninger, som denne stat indhenter efter sin egen lovgivning. De oplysninger, som en medlemsstat har modtaget efter direktivet, skal endvidere kunne anvendes til andre formål end beskatning efter tilladelse fra den anden stat, som har givet oplysningerne. En medlemsstat, som har modtaget oplysninger fra en anden medlemsstat, skal desuden kunne videregive oplysningerne til en tredje medlemsstat, forudsat at direktivets regler og procedurer overholdes.

Direktivforslaget har en særlig bestemmelse, hvorefter oplysninger, som en medlemsstat modtager fra et ikke-EU-land, kan videregives til andre medlemsstater, som har interesse i oplysningerne, i det omfang det er i overensstemmelse med aftalen med det pågældende land.

Mht. medlemsstaternes forpligtelser og begrænsninger heri foreslås det, at den medlemsstat, der modtager en anmodning om oplysninger, skal indsamle informationen, selv om den ikke har brug for oplysningerne til egne skattemæssige formål.

Direktivforslaget forpligter ikke en medlemsstat til at indhente eller videregive oplysninger, hvis det ville være i strid med statens lovgivning at gennemføre sådanne undersøgelser eller indhente sådanne oplysninger til egne formål. En medlemsstat kan dog ikke afslå at indhente oplysninger alene med den begrundelse, at oplysningerne findes i et pengeinstitut el.lign., eller at oplysningerne vedrører ejerskabet til fx et selskab eller en fond. Det vil bl.a. indebære, at medlemsstater, der har bankhemmelighed, skal afskaffe denne.

Direktivforslaget indeholder derudover en form for såkaldt ”mestbegunstigelsesbestemmelse”. Bestemmelsen medfører, at hvis en medlemsstat har påtaget sig forpligtelser over for et ikke-EU-land til at afgive oplysninger i videre omfang, end hvad der følger af direktivet, så skal medlemsstaten afgive oplysninger i samme omfang til de øvrige EU-medlemsstater, som ønsker at indgå et sådant gensidigt videre samarbejde.

Efter direktivforslaget er der dog visse begrænsninger for en medlemsstats muligheder for at anmode om bistand i en anden medlemsstat. Eksempelvis skal en medlemsstat først anmode en anden medlemsstat om oplysninger, når den har udtømt egne rimelige muligheder for selv at skaffe oplysningerne.

Administrativt samarbejde mv.

I modsætning til det gældende direktiv indeholder forslaget en række regler om tilrettelæggelsen af det administrative samarbejde mellem medlemsstaterne, herunder bl.a. regler om en organisationsplan, fælles procedureregler, fælles formularer, formater og kanaler for udveksling af oplysninger samt udvidede feed-back-procedurer.

Indhold

Det belgiske formandskab havde op til ECOFIN den 19. oktober 2010 fremsat et kompromisforslag som indebar, at medlemsstaternes pligt fra 2014 kun omfattede automatisk udveksling af de oplysninger, som de var i besiddelse af, for så vidt angik følgende otte indkomstkategorier: lønindkomst, bestyrelseshonorarer, udbytter, kapitalgevinster, royalties, livsforsikringsprodukter, pensioner og indkomst af fast ejendom. Direktivforslaget pålagde ikke medlemsstaterne at indhente oplysninger mhp. automatisk udveksling.

Nederlandene og Italien havde ifm. ECOFIN den 19. oktober 2010 også udarbejdet et kompromisforslag, som bl.a. indebar, at medlemsstaternes fra 2014 ville få pligt til automatisk at udveksle oplysninger om minimum to af følgende tre indkomstkategorier: lønindkomst, bestyrelseshonorarer og pensioner. En gruppe lande heriblandt Danmark udtrykte på ECOFIN støtte til dette forslag, mens en anden gruppe lande ikke kunne acceptere forslaget.

Formandskabet har på den baggrund fremlagt et nyt kompromisforslag, der indsnævrer de mulige indkomstkategorier, som vil kunne danne udgangspunkt for automatisk informationsudveksling, idet medlemsstaterne ifølge forslaget kun skal have pligt til fra 2014 automatisk at udveksle de oplysninger om følgende fem indkomstkategorier, som de måtte være i besiddelse af: lønindkomst, bestyrelseshonorarer, livsforsikringsprodukter, pensioner og indkomst af fast ejendom. Direktivforslaget pålægger derfor fortsat ikke medlemsstaterne at indhente oplysninger mhp. automatisk udveksling. Formandskabets seneste forslag vil dog stadig betyde, at der opstår en ubalance i omfanget af afsendte og modtagne oplysninger imellem medlemsstater, som har indberettede oplysninger om indtægtstyper i forskelligt omfang.

Formandskabet foreslår også, at medlemsstaterne skal videregive oplysninger til Kommissionen om omfanget af den automatiske informationsudveksling samt om fordele og udgifter forbundet hermed for de berørte parter. Kommissionen skal ifølge forslaget inden 1. juli 2018 forelægge en rapport om erfaringerne med automatisk informationsudveksling og eventuelt et forslag om ændring af direktivet. På den baggrund kan ECOFIN beslutte, at medlemsstaterne får pligt til automatisk informationsudveksling af mindst to indtægststyper, og at listen over indtægststyper skal udvides med udbytter, kapitalgevinster og royalties.

Formandskabet har desuden foreslået en overgangsbestemmelse vedr. det ny direktivs ikrafttræden. Bestemmelsen vil betyde, at en medlemsstat vil kunne undlade at sende oplysninger til en anden medlemsstat, hvis på samme tid følgende betingelser er opfyldt 1) oplysningerne vedrører en periode før 2011, dvs. ændret fra 2010 ift. kompromisforslaget inden ECOFIN den 19. oktober 2010, og 2) videreformidling af oplysningerne kan afvises efter det gældende direktiv, hvis det ville være i strid med statens lovgivning eller praksis. Det er ikke tilstrækkeligt, at et land blot opfylder en enkelt af disse betingelser. Det betyder samtidig, at kun et mindre antal lande vil kunne henholde sig denne bestemmelse, da det i de fleste EU-lande heriblandt i Danmark er foreneligt med statens lovgivning og praksis at foretage informationsudveksling lande imellem. Forslaget medfører altså et stop for bankhemmelighed, der vedrører oplysninger fra 2011 og frem.

Hjemmelsgrundlag

Direktivforslaget har hjemmel i Traktatens artikel 93 og 94, som kræver enstemmig vedtagelse af medlemsstaterne.

Nærhedsprincippet

Bekæmpelse af skattesvig forudsætter et effektivt administrativt samarbejde på EU-niveau, som kun kan opnås ved en fælles retsakt. Regeringen vurderer derfor, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Høring

Direktivforslaget har været i høring hos Advokatsamfundet, CEPOS – Center for Politiske Studier, Finansrådet, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen Danske Revisorer, Foreningen Registrerede Revisorer samt Forsikring og Pension.

Advokatsamfundet anfører retssikkerhedsmæssige betænkeligheder ved en bestemmelse i Kommissionens forslag, der tillægger udenlandske embedsmænd adgang til at gøre brug af lokale kontrollbeføjelser. Denne bestemmelse er udgået i det seneste forslag.

Advokatsamfundet kritiserer desuden en bestemmelse om udenlandsk bevismateriale, som efter Advokatsamfundets opfattelse indskrænker de nationale domstoles adgang til at vurdere værdien af disse beviser. Hertil skal bemærkes, at den pågæl-

dende bestemmelse alene går ud på, at en medlemsstat kan påberåbe eller anvende oplysninger, rapporter mv., som den har modtaget fra en anden medlemsstat, som bevismateriale på samme måde som tilsvarende oplysninger, rapporter mv., som staten har modtaget fra andre af dens myndigheder.

Europa-Parlamentets udtalelse

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Efter gældende dansk ret varetages de opgaver, der omfattes af direktivet, af SKAT.

Konsekvenserne af forslaget om automatisk udveksling af oplysninger er endnu ikke vurderet, da det endnu ikke er afklaret, hvilke oplysninger der skal være omfattet af automatisk informationsudveksling og om udvekslingen skal foregå efter en bestemmelse om pligt eller til rådighed værende information. Det er muligt, at der kan være behov for at tilpasse de danske indberetningsregler. Det er ligeledes muligt, at der må ændres i kontrol- og indberetningsreglerne vedrørende danske pengeinstitutter mv.

Forslaget indeholder tidsfrister for bl.a. besvarelse af anmodninger om oplysninger. Sådanne tidsfrister findes ikke i gældende dansk ret og kræver derfor muligvis en ændring i lovgivningen.

Statsfinansielle og samfundsøkonomiske konsekvenser

Gennemførelse af direktivforslaget vil medvirke til at begrænse provenutab, der opstår ved skatteunddragelse og utilsigtet udnyttelse af skatteregler. Direktivet vil således have en positiv virkning for statsfinanserne og samfundsøkonomien.

Gennemførelse af direktivforslaget forventes at medføre et behov for øgede ressourcer i SKAT, herunder udgifter til systemudvikling. Der kan ikke skønnes over størrelsen heraf, før direktivets endelige udformning kendes, og før det er endeligt afklaret, hvilke oplysninger der skal udveksles automatisk, og hvilke statistiske oplysninger medlemsstaterne skal afgive, samt fremgangsmåden herfor. Disse udgifter afholdes inden for SKATs eksisterende udgiftsrammer.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen er tidligere blevet forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for ECOFIN den 2. december 2009 og ECOFIN den 19. oktober 2010.

Holdning

Dansk holdning

Danmark kan generelt støtte forslaget om et nyt bistandsdirektiv, idet man arbejder for, at omfanget af den automatiske informationsudveksling bliver så bredt som muligt.

Andre landes holdninger

Flertallet af medlemsstater forventes at kunne støtte et nyt bistandsdirektiv, idet enkelte lande mener, at direktivet i højere grad skal sikre automatisk informationsudveksling.

**Dagsordenspunkt 2: Moms på forsikringstjenester og finansielle tjenester
– særskilt dokument**

**Dagsordenspunkt 3:   Revision af direktiv om finansielle konglomerater
– særskilt dokument**

Dagsordenspunkt 4: Revision af forordning om kreditvurderingsbureauer

Resumé

Kommissionen har i juli 2010 fremsat forslag til revision af forordning 1060/2009 om kreditvurderingsbureauer. Forslaget lægger dels op til centralisering af kontrol og overvågning med kreditvurderingsbureauer på EU-niveau og dels til mere åbenhed om baggrunden for deres vurderinger og deres økonomiske interesser. Det belgiske formandskab lægger på det kommende ECOFIN op til en drøftelse af revisionen af forordningen på baggrund af de hidtidige forhandlinger i rådets arbejdsgruppe. Europa-Parlamentet har endnu ikke påbegyndt sin behandling af forslaget.

Nedenstående er udarbejdet på baggrund af Kommissionens forslag KOM(2010)289 og formandskabets kompromistekst 15594/10 og giver et prioriteret uddrag af sagen.

KOM(2010) 289

Baggrund

Kommissionen har den 2. juni 2010 fremsat forslag til ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1060/2009 af 16. september 2009 om kreditvurderingsbureauer (CRA-forordningen) (KOM(2010) 289¹). Ved et kreditvurderingsbureau forstås en virksomhed, som skal levere uvildige vurderinger (ratings) af sandsynligheden for, at virksomheder, myndigheder og en bred vifte af udstedere af finansielle instrumenter, f.eks. obligationer, misligholder deres forpligtelser.

Gældende CRA-forordning

CRA-forordningen fra 2009 vedrører registrering og tilladelse til at drive kreditvurderingsvirksomhed inden for EU. Forordningen indeholder desuden regler om intern organisation i kreditvurderingsbureauer for at undgå interesse modsætninger og generelt øge troværdigheden og gennemsigtigheden af ratingen, herunder gennem krav om et uafhængigt internt administrations-/tilsynsorgan og en ”compliance”-funktion (dvs. interne procedurer, regler mv., der sikrer overholdelse af reglerne), fastsættelse af ”fit and proper”-regler (dvs. krav vedr. kvalifikationer m.v. for relevante medarbejdere, navnlig ledelse mv.), krav til kreditanalytikernes private investeringer mv. Forordningen vedrører ikke metoder mv. til, hvordan vurderinger/ratings kan udarbejdes. Forordningen fra 2009 er allerede trådt i kraft, om end enkelte bestemmelser først vil gælde fra hhv. 7. december 2010 og 7. juli 2011. Eksisterende kreditvurderingsbureauer har senest 7. september 2010 skullet ansøge om registrering og godkendelse i overensstemmelse med kravene i forordningen.

Ifølge den gældende forordning er det de nationale tilsynsmyndigheder (i Danmark Finanstilsynet), der registrerer, giver tilladelse til og fører tilsyn med den interne organisering i kreditvurderingsbureauer etableret i det pågældende EU-land, herunder i samarbejde med øvrige nationale tilsynsmyndigheder i EU vareta-

¹ http://ec.europa.eu/internal_market/securities/docs/agencies/100602_proposal_en.pdf

ger opgaver i forbindelse med de bestemmelser, der giver mulighed for at finansielle virksomheder i EU vil kunne lægge vurderinger fra kreditvurderingsbureauer fra tredjelande til grund i reguleringsøjemed. Forordningen giver ikke de nationale tilsynsmyndigheder indflydelse på udformning og indholdet af vurderingerne.

Kommissionens forslag til revision af CRA-forordningen

Kommissionens forslag til revision af CRA-forordningen foreslår at flytte tilsynet med kreditvurderingsbureauerne fra de nationale tilsynsmyndigheder til den nye EU-tilsynsmyndighed for værdipapirer og markeder (ESMA – European Securities and Markets Authority).

Baggrunden for Kommissionens forslag er, at den finansielle krise ifølge Kommissionen har afsløret et behov for at styrke tilsynet med de finansielle markeder samt på udvalgte områder at etablere et mere centralt tilsyn inden for EU. Den såkaldte de Larosière-rapport anbefalede i februar 2009 bl.a., at ansvaret for godkendelse og overvågning af kreditvurderingsbureauer bør overdrages til en ny europæisk tilsynsmyndighed. Udstedelse af kreditvurderinger adskiller sig fra anden finansiel virksomhed ved at have betydning på tværs af hele EU, idet vurderingerne har betydning for og lægges til grund for investorer, tilsyn og regulering i hele EU. Det fremgår ligeledes af betragtningerne til den gældende CRA-forordning, at der kan være fordele af et mere konsolideret tilsyn med kreditvurderingsbureauerne, givet erfaringerne med den hidtidige samarbejdsstruktur mellem de nationale tilsyn under den finansielle krise. Siden vedtagelsen af den gældende CRA-forordning er der endvidere opnået enighed om forordningerne vedr. etablering af de nye EU-tilsynsmyndigheder, herunder ESMA², der generelt styrker tilsynssamarbejdet i EU.

Det forventes, at Kommissionen medio 2011 vil fremsætte yderligere forslag til revision af CRA-forordningen, herunder vedr. øget konkurrence og mere gennemsigtighed ved udarbejdelsen af kreditvurderinger.

Formandskabet har efter forhandlinger om Kommissionens forslag i den relevante rådsarbejdsgruppe udarbejdet et konkret kompromisforslag, som ventes drøftet på det kommende ECOFIN.

Indhold

Kommissionens forslag og formandskabets kompromisforslag til revision af CRA-forordningen indebærer, at ansvaret for godkendelse af og tilsynet med kreditvurderingsbureauer overdrages fra de nationale tilsynsmyndigheder til den kommende EU-tilsynsmyndighed på værdipapirområdet, ESMA. ESMA overtager dermed det direkte tilsyn med kreditvurderingsbureauer.

Kommissionen finder, at forslaget vil medvirke til, at:

---

² Etableringen af ESMA indgår som en del af den såkaldte tilsynspakke, som Europa-Parlamentet og Rådet nåede til enighed om i september 2010. ESMA erstatter det eksisterende europæiske samarbejdsudvalg for værdipapirtilsyn (CESR).

- sikre en ensartet implementering af forordningen om kreditvurderingsbureauer, idet opgaven centraliseres og flyttes fra tilsynet i hjemlandet,
- nedbringe unødigt byrdefulde administrative opgaver, idet færre myndigheder involveres i processen. Dette vil også gavne kreditvurderingsbureauerne, idet de som udgangspunkt alene skal forholde sig til én enkelt myndighed,
- der ikke opstår en risiko for, at nationale tilsyn i de enkelte EU-lande ikke har de tilstrækkelige ressourcer eller incitamenter til at føre tilsyn med et kreditvurderingsbureau, hvilket kan have vidtrækkende implikationer for hele EU,
- reguleringen af kreditvurderingsbureauerne i EU håndteres på en robust og effektiv måde med henblik på at sikre finansiell stabilitet, beskyttelse af investorerne og størst mulig gennemsigtighed.

Overdragelse af tilsynsansvar til ESMA

Overdragelsen af tilsynsansvaret til ESMA indebærer, at de nationale tilsyn i de relevante EU-lande ikke længere vil have ansvaret for godkendelse af og tilsynet med kreditvurderingsbureauer. ESMA får ligeledes overdraget opgaver fra det eksisterende Det Europæiske Værdipapirtilsynsudvalg (CESR), som ESMA erstatter, i forbindelse med modtagelse og registrering af ansøgninger fra kreditvurderingsbureauerne. I det omfang, det er nødvendigt, skal ESMA kunne trække på de nationale tilsyn i relation til f.eks. inspektioner og løbende overvågning af kreditvurderingsbureauerne, og ESMA vil kunne uddelegere opgaver til de nationale tilsyn i de relevante EU-lande. Kommissionens forslag ændrer ikke, at de nationale tilsyn fortsat skal være ansvarlige for tilsynet med finansielle virksomheders (f.eks. bankers og forsikringssekskabers) anvendelse af kreditvurderinger i et reguleringsøjemed samt i relation til anvendelse af kreditvurderinger i prospekter.

Det foreslås, at ESMA skal have en række konkrete beføjelser til håndhævelse af CRA-forordningen. ESMA skal således uden retskendelse have adgang til et kreditvurderingsbureaus lokaler, kunne udbede sig oplysninger m.m. ESMA skal herudover kunne pålægge kreditvurderingsbureauer sanktioner, hvis de forpligtelser, der pålægges kreditvurderingsbureauer i henhold til forordningen, ikke overholdes. Sanktionerne kan f.eks. være midlertidigt at forbyde det pågældende kreditvurderingsbureaus udstedelse af ratings eller at inddrage godkendelsen af kreditvurderingsbureauet. Desuden vil et kreditvurderingsbureau kunne pålægges bøder ved alvorlige overtrædelser af reglerne. I bilag til kompromisforslaget findes detaljerede procedureregler for bøder, herunder bødestørrelser. Ifølge kompromisforslaget vil provenuet fra bøderne indgå i EU's generelle budget.

Øget gennemsigtighed vedr. vurdering af strukturerede produkter

I Kommissionens forslag til revision af CRA-forordningen var endvidere indeholdt forslag med henblik på at sikre større gennemsigtighed om kreditvurderingen af strukturerede finansielle produkter, dvs. finansielle instrumenter eller aktiver som er resultatet af og kapitaldækkes som en securitisation³, jf. kreditinstitutdi-

³ Med securitisation forstås en transaktion eller ordning, hvorved risikoen ved et engagement (f.eks. et lån) eller en pulje af engagementer opdeles i trancher og er karakteriseret ved flg.: 1) Betalingerne i forbindelse med en transaktion eller ordning

rektivt. Kreditvurderingsbureauer skulle således give andre kreditvurderingsbureauer adgang til de oplysninger, der ligger til grund for kreditvurderingen af disse produkter. Forudsætningen herfor var, at det kreditvurderingsbureau, der udleveres oplysninger til, også er registreret og opfylder en række betingelser, f.eks. i forhold til størrelse og til håndtering af fortrolige oplysninger. Dette skal bidrage til at reducere interessekonflikter mellem et kreditvurderingsbureau og udstedere af strukturerede finansielle produkter samt at øge konkurrencen på markedet for kreditvurderinger. Disse bestemmelser er taget ud af formandskabets kompromisforslag for at afvente lignende regler i lande uden for EU, af hensyn til at sikre konvergens hermed. Bestemmelserne forventes i stedet indeholdt i Kommissionens senere forslag om revision af CRA-forordningen, der planlægges i 2011.

Bestemmelser vedr. tredjelande

Udgangspunktet i den gældende CRA-forordning er, at finansielle virksomheder i EU i reguleringsojemed kun vil kunne anvende ratings udstedt af kreditvurderingsbureauer registreret og godkendt i EU i overensstemmelse med kravene i forordningen.

Dog åbner den gældende CRA-forordning mulighed for, at kreditvurderinger, der er udstedt af kreditvurderingsbureauer i tredjelande, kan anvendes i reguleringsojemed i EU, forudsat at de overholder krav, der er mindst lige så strenge som dem, der fremgår af den gældende CRA-forordning. Der skal desuden foreligge samarbejdsaftaler mellem tilsynsmyndighederne i det relevante EU-land og tredjelandet.

Den gældende CRA-forordning indfører således en valideringsordning, der tillader kreditvurderingsbureauer, der er registreret og godkendt i EU, at validere kreditvurderinger udstedt i tredjelande. Ved valideringen af en kreditvurdering udstedt i tredjelande bør kreditvurderingsbureauet løbende afgøre og kontrollere, om kreditvurderingsaktiviteterne, der fører til udstedelsen af sådanne kreditvurderinger i tredjelande, opfylder krav, der er lige så strenge som dem, der fremgår af den gældende CRA-forordning, og hvorledes der i praksis opnås samme mål og virkninger. Overholdelsen heraf vil i sidste ende kunne kontrolleres af den nationale tilsynsmyndighed i det land, hvor det validerende kreditvurderingsbureau er under tilsyn.

Den gældende CRA-forordning justerer ligeledes i visse tilfælde kravet om fysisk tilstedeværelse i EU, navnlig for så vidt angår mindre kreditvurderingsbureauer fra tredjelande, som ikke er repræsenteret eller associeret i EU, forudsat at de ikke har systemisk betydning for finansmarkedernes stabilitet. En særlig godkendelsesordning for sådanne kreditvurderingsbureauer er mulig, efter at Kommissionen har fastsat ækvivalensen af et tredjelandets retlige og tilsynsmæssige rammer. Disse kreditvurderingsbureauer indgiver ansøgning til Det Europæiske Værdipapirstilsynsudvalg (CESR), jf. den gældende CRA-forordning.

---

afhænger af indfrielsen af et engagement eller en pulje af engagementer og 2) rangordningen af trancher afgør fordelingen af tabene i transaktionens eller ordningens levetid.

Kommissionens forslag til revision af forordningen indebærer, at ESMA i stedet for de nationale tilsynsmyndigheder vil få til opgave nærmere at vurdere, i hvilket omfang kreditvurderingsbureauer fra tredjelande opfylder de relevante bestemmelser i CRA-forordningen, og er underlagt regulering og tilsyn i tredjelandet. Det vil desuden være ESMA og ikke de nationale tilsynsmyndigheder i EU, der indgår de nævnte samarbejdsaftaler med tilsynsmyndighederne i de pågældende tredjelande. Endeligt vil ESMA overtage CESR's rolle i forbindelse med ovennævnte ækvivalensvurdering.

Hjemmelsgrundlag

Forslaget har hjemmel i art. 114 i Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde (Lissabon Traktaten) og skal vedtages under fælles beslutningstagen efter den almindelige lovgivningsprocedure.

Nærhedsprincippet

Kommissionen fremhæver, at udstedelse af kreditvurderinger afviger fra andre former for finansielle serviceydelser, idet denne type virksomhed i sin natur er grænseoverskridende. Selv om en kreditvurdering vedrører en virksomhed i et bestemt land og er udstedt af et kreditvurderingsbureau i samme land, kan kreditvurderingen således have betydning for investorer i hele EU.

Den måde, kreditvurderingsbureauerne driver deres forretning, er typisk også grænseoverskridende. Særligt de store kreditvurderingsbureauer opererer med en global forretningsmodel, hvor kreditvurderinger ofte udarbejdes i samarbejde mellem flere selskaber indenfor samme koncern på tværs af forskellige lande. Dette betyder også, at de europæiske tilsynsmyndigheder har behov for at koordinere med myndigheder i lande uden for EU.

Regeringen finder, at tilsynet med kreditvurderingsbureauer kan varetages mest effektivt på EU-niveau, og at Kommissionens forslag derfor er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet forventes at påbegynde behandling af forslaget i december 2010. Europa-Parlamentet har i forbindelse med forhandling af den ny EU-tilsynsstruktur, der etablerer ESMA, støttet, at tilsyn med kreditvurderingsbureauer overdrages til ESMA.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Registrering og godkendelse af kreditvurderingsbureauer i Danmark er reguleret i lov om finansiell virksomhed.

Finanstilsynet har beføjelser til at træffe afgørelse om registrering af kreditvurderingsbureauer, inddragelse af registrering og andre foranstaltninger efter reglerne i den gældende CRA-forordning.

Der er ikke aktuelt kreditvurderingsbureauer etableret i Danmark.

Forordninger har ifølge EU-retten direkte retsvirkning og skal derfor ikke implementeres i national lovgivning, og således kræver revisionen af forordningen som udgangspunkt ingen ændringer af dansk lovgivning. Forordningen gør det dog på visse områder nødvendigt at tilpasse og fastsætte supplerende regler i national ret.

For det første skal ESMA's direkte tilsynsopgave adresseres i lov om finansiel virksomhed, herunder at ESMA som led i kontrolbesøg skal have adgang til et kreditvurderingsbureaus virksomhed.

For det andet skal Finanstilsynets samarbejdsrelationer med ESMA adresseres i lov om finansiel virksomhed, idet Finanstilsynet på opfordring fra ESMA skal bistå ESMA ved inspektioner og kontroller på stedet. Det forudsættes endvidere, at medlemsstaterne fortsat skal have en form for nationalt tilsyn på området, idet ESMA kan uddelegere opgaver til de nationale tilsyn eller anmode tilsynene om assistance.

For det tredje vil forslaget medføre andre konsekvensændringer i lov om finansiel virksomhed, idet Finanstilsynet ikke længere vil kunne træffe afgørelser i forhold til kreditvurderingsbureauerne.

Statsfinansielle konsekvenser

På længere sigt skal ESMA finansieres ved at opkræve afgifter fra kreditvurderingsbureauerne. I 2011 forventes finansieringen af ESMA's nye opgaver at ske dels fra landenes finanstilsyn dels fra EU-budgettet. De totale samlede omkostninger er vurderet til at udgøre EUR 2,5 mio. i 2011 (2010-prisniveau). Der er i forslaget lagt op til, at EU budgettet finansierer 40 % af disse udgifter (1,0 mio. euro), hvoraf Danmark finansierer ca. 2 % af EU's udgifter, svarende til ca. 150.000 kr. De resterende 60 % af udgifterne (1,5 mio. euro) finansieres af bidrag fra de nationale tilsynsmyndigheder. Finanstilsynet vil således bidrage med finansiering på ca. 2 % af EUR 1,5 mio., svarende til ca. 225.000 kr. Finanstilsynets budget finansieres af bidrag fra de finansielle virksomheder. Fra 2012 og frem forventes ESMA finansieret af kreditvurderingsbureauerne. Omkostningerne for 2011 indkræves efterfølgende hos kreditvurderingsbureauerne.

Der forventes endvidere implikationer for EU budgettets indtægtsside, idet der vil kunne udstedes bøder, såfremt kreditvurderingsbureauerne ikke overholder reglerne i forordningen. Højere indtægter til EU's budget vil alt andet lige reducere medlemsstaternes bidrag til EU-budgettet. Omfanget heraf kendes ikke på nuværende tidspunkt.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Kommissionen vurderer, at forslaget vil betyde både et mere effektivt og et mere ensartet tilsyn. Således fremhæver Kommissionen, at kreditvurderingsbureauerne havde et medansvar for den finansielle krise ved at reagere for sent på de forværrede markedsforhold og ikke at have justeret deres kreditvurderinger, da krisen

voksende. Et mere effektivt tilsyn vil medvirke til at reducere risikoen for en ny krise ved at sikre en højere kvalitet af kreditvurderinger generelt.

Ligeledes vurderer Kommissionen, at et mere effektivt tilsyn medfører en bedre beskyttelse af investorernes interesser i forhold til f.eks. kreditvurderingsbureauernes uafhængighed, gennemskueligheden af deres analyser og kvaliteten af kreditvurderingerne som følge af kravene til interne organisering og tilsynet hermed.

Et mere ensartet tilsyn i EU kan medvirke til at reducere risikoen for konkurrencemæssige forvridninger og såkaldt tilsynsarbitrage – dvs. at virksomhederne etablerer sig i de lande, der har den mest lempelige tilsynspraksis.

Kommissionen fremhæver, at denne konklusion ikke indebærer, at tilsynet med andre typer finansielle virksomheder som banker og forsikringsvirksomheder også kan varetages mest effektivt på EU-niveau, idet udstedelse af kreditvurderinger som nævnt i sin natur afviger fra andre former for finansielle serviceydelser.

Høring

Kommissionens forslag til revision af CRA-fordordningen er sendt i høring i EU specialudvalget for den finansielle sektor.

Realkreditrådet (RR) anfører, at begrebet strukturerede finansielle instrumenter bør præciseres, herunder et ønske om en specifik stillingtagen til hvert enkelt af følgende instrumenter: 1) covered bonds, 2) junior covered bonds, 3) ansvarlig lånekapital - hybrid kapital samt 4) seniorgæld.

RR ønsker endvidere kravet om at stille information til rådighed specificeret, for så vidt angår, om kravet gælder eksisterende kreditvurderinger eller kun nye kreditvurderinger, og om det gælder pr. udstedelse eller for et program. Yderligere ønsker RR specificeret, hvilket organ der kan tage stilling til, om information er tilstrækkelig til at udgøre grundlaget for en kreditvurdering, hvilke sanktioner der er for at undlade at stille information til rådighed, og hvor lang tid informationen skal være til rådighed.

Herudover finder RR, at udstedere skal have mulighed for at frabede sig uopfordrede kreditvurderinger. RR kritiserer i den forbindelse kravet om at stille protokolførte informationer til rådighed via en hjemmeside for alle godkendte kreditvurderingsbureauer. RR finder, at et kreditvurderingsbureau, som får adgang til oplysninger fra et konkurrerende kreditvurderingsbureau, bør pålægges årligt at vurdere en større andel end de foreslåede 10 % af de strukturerede finansielle instrumenter, de anmoder om oplysninger om, således at det bedre sikres, at anmodningen om adgang til disse oplysninger reelt vedrører muligheden for at udstede vurderinger, og ikke tjener andre formål (f.eks. adgang til følsomme oplysninger).

Endeligt finder RR, at kravet om også at offentliggøre igangværende kreditvurderingsprocesser er problematisk, hvis der foregår et arbejde, som i øvrigt af forretningsmæssige eller markeds-mæssige årsager holdes fortroligt i forberedelsesfasen.

Det bemærkes, at de bestemmelser vedr. transparens, som høringssvaret fra RR i sin helhed refererer til, ikke indgår i formandskabets seneste kompromisforslag, jf. beskrivelsen af indholdet ovenfor.

Forsikring & Pension (F&P) støtter arbejdet med at skabe den størst mulige tillid til kreditvurderingsbureauerne og at skabe størst mulig gennemsigtighed i kreditvurderingsprocessen. F&P anfører, at kreditvurderingsbureauer - både i kraft af krav om kreditvurdering af mange finansielle produkter samt af bureauernes stærke markeds-mæssige stilling - indtager en meget central rolle. F&P finder, at det er vigtigt, at kreditvurderingen foregår på en betryggende måde i forhold til de vurderede selskaber, og at kreditvurderingsbureauerne derfor bør have et adfærdskodeks. F&P foreslår, at offentliggørelse af kreditvurderingsbureauernes adfærdskodeks gøres obligatorisk.

Dansk Aktionærforening støtter Kommissionens forslag.

Landbrug & Fødevarer støtter Kommissionens forslag.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg. Det bemærkes, at den gældende CRA-forordning den 15. januar 2009 blev forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg.

Det bemærkes, at det i forbindelse med forelæggelse for Folketingets Europaudvalg af sagen vedr. den nye struktur for finansielt tilsyn i EU, har været nævnt, at der var enighed om at lade den europæiske værdipapirtilsynsmyndighed (ESMA) føre det direkte tilsyn med kreditvurderingsbureauer.

Holdning

Foreløbig dansk holdning

Danmark kan generelt støtte forslaget, herunder at tilsynet med kreditvurderingsbureauer overdrages til ESMA, og at der sikres en ensartet anvendelse af forordningens regler i hele EU.

Andre landes holdning

Der ventes at være generel støtte til kompromisforslaget, idet der dog ventes at være følgende udeståender i forhandlingerne:

For det første spørgsmålet om hvilke krav kreditvurderingsbureauer fra tredjelande skal overholde for at operere i EU. En række lande finder, at det foreliggende kompromisforslag bør præcisere den gældende forordning på dette punkt.

For det andet er der lande, der ønsker yderligere afklaring af det retlige grundlag for at give ESMA mulighed for at sanktionere kreditvurderingsbureauer, herunder navnlig muligheden for at pålægge kreditvurderingsbureauer bøder.

Dagsordenspunkt 5:   Revisionsrettens årsberetning om budgetgennemførelsen i 2009

Resumé

På ECOFIN den 17. november 2010 ventes Revisionsretten at præsentere årsberetningen om gennemførelsen af EU-budgettet i 2009, der offentliggøres den 9. november. ECOFIN forventes at tage Rettens præsentation af årsberetningen til efterretning. Herefter vil Rådet behandle årsberetningen med henblik på udarbejdelsen af decharge-henstillingen til Europa-Parlamentet, der forventes drøftet på møde i ECOFIN i februar 2011.

Baggrund

Generelt om decharge-proceduren

På ECOFIN den 17. november 2010 ventes Revisionsretten at præsentere årsberetningen med tilhørende revisionserklæring om EU's budgetgennemførelse i 2009. Revisionsrettens årsberetning offentliggøres den 9. november og forelægges samme dag for Europa-Parlamentets Budgetkontroludvalg.

ECOFIN forventes at tage Revisionsrettens præsentation af årsberetningen til efterretning. Herefter vil beretningen blive behandlet i Rådets Budgetudvalg og Coreper med henblik på udarbejdelse af henstilling fra Rådet til Europa-Parlamentet om meddelelse af decharge til Kommissionen for gennemførelsen af budgettet, jf. artikel 319, stk. 1 i Lissabon-traktaten. Henstillingen forventes behandlet på mødet i ECOFIN i februar 2010. Det bemærkes, at Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

Generelt om årsberetningen og revisionserklæringen

Revisionsrettens årsberetning om EU-budgetgennemførelsen offentliggøres som nævnt først den 9. november 2010. Det er derfor endnu ikke muligt at redegøre for årsberetningens nærmere indhold.

Generelt kan dog nævnes, at Rettens årsberetning, der omhandler samtlige indtægter og udgifter i Unionen, offentliggøres efter hvert regnskabsårs afslutning. Beretningen har forinden været oversendt til Unionens øvrige institutioner med henblik på indhentning af besvarelser til Revisionsrettens bemærkninger, jf. artikel 287, stk. 4 i Lissabon-traktaten.

Som en vigtig del af beretningsarbejdet har Revisionsretten siden 1995 (for regnskabsåret 1994) afgivet en revisionserklæring til Europa-Parlamentet og Rådet til brug for disse institutioners behandling af EU's regnskab og dermed Kommissionens gennemførelse af budgettet, jf. også Lissabon-traktatens artikel 287, stk. 1. Revisionserklæringen omtales typisk som DAS'en, der er en forkortelse for "la déclaration d'assurance", som direkte oversat betyder forsikrings- eller sikkerheds-erklæringen. Erklæringen omfatter dels regnskabernes rigtighed, og dels de underliggende transaktioners lovlighed og formelle rigtighed.

Regnskabernes rigtighed

I revisionserklæringen om regnskabernes rigtighed udtaler Retten sig om, hvorvidt EU's endelige konsoliderede årsregnskab rapporterer pengestrømme og finansielle resultater fuldstændigt og nøjagtigt, og om aktiverne og passiverne er registreret korrekt ved regnskabsårets udgang.

I denne del af DAS-revisionen undersøger Retten, om Kommissionen har sikret, at de relevante regnskabsregler reelt anvendes, og om Kommissionens foranstaltninger bidrager til at give rimelig sikkerhed for, at det endelige konsoliderede årsregnskab giver et retvisende billede af EU's finanser.

De underliggende transaktioners lovlighed og formelle rigtighed

I revisionserklæringen om de underliggende transaktioners lovlighed og formelle rigtighed drager Retten en række generelle konklusioner om overvågnings- og kontrolsystemernes effektivitet samt fejlforekomsten vedrørende samtlige indtægts- og udgiftstransaktioner fordelt på budgettets hovedområder.

I denne del af DAS-revisionen indsamler Retten tilstrækkeligt bevis til at kunne afgøre, om midlerne er modtaget og brugt i overensstemmelse med fastlagte fællesskabs- og kontraktbestemmelser, og om midlerne er beregnet korrekt og nøjagtigt. Rettens revision går i den forbindelse bl.a. ud på at undersøge, om transaktionerne har fundet sted, om modtagerne var berettigede til at få den tildelte støtte og om de anmeldte omkostninger, henholdsvis mængder var rigtige og støtteberettigede. Transaktionerne eller betalingerne revideres helt ned til den endelige modtager.

Hjemmelsgrundlag

Det er Europa-Parlamentet, der træffer afgørelse om decharge til Kommissionen for gennemførelsen af budgettet, jf. artikel 319, stk. 1 i Lissabon-traktaten. Kommissionen skal efterfølgende træffe alle egnede foranstaltninger til at efterkomme bemærkningerne i såvel Parlamentets afgørelse som Rådets henstilling om decharge, jf. artikel 319, stk. 3 i Lissabon-traktaten.

Nærhedsprincippet

Dechargeproceduren vedrørende Kommissionens gennemførelse af budgettet finder sted på unionsniveau og sagen er derfor i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig.

Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Rådets behandling af Revisionsrettens årsberetning har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Holdning*Dansk holdning*

Revisionsrettens årsberetning med tilhørende revisionserklæring om EU's budgetgennemførelse i 2009 først offentliggøres den 9. november 2010. Fra dansk side ventes man at kunne tage Revisionsrettens præsentation af årsberetningen til efterretning, i det der fra dansk side lægges vægt på en korrekt gennemførelse af EU's budget.

Andre landes holdninger

Da Revisionsrettens årsberetning endnu ikke har været drøftet, kendes andre landes holdninger ikke.

Dagsordenspunkt 6:   Opfølgning på møde i Det Europæiske Råd den 28.-29. oktober 2010

Resumé

På ECOFIN den 17. november 2010 ventes der en opfølgning på møde i Det Europæiske Råd den 28.-29. oktober 2010. Opfølgningen ventes især at angå det igangværende arbejde om et styrket økonomisk samarbejde i EU, herunder den fremadrettede proces for behandlingen af Taskeforce-rapportens anbefalinger og Kommissionens forslag.

Baggrund og indhold

Der blev holdt møde i Det Europæiske Råd (DER) den 28.-29. oktober 2010. Mødet var domineret af en række økonomiske problemstillinger, herunder særligt det igangværende arbejde om et styrket økonomisk samarbejde i EU. Derudover forberedte DER G20-topmødet den 11.-12. november 2010 i Seoul, Korea, Cancúnkonferencen om klimaforandringer i Mexico og en række forestående topmøder med strategiske partnere. Der henvises til særskilt dagsordenspunkt vedr. opfølgning på G20-topmødet den 11.-12. november 2010.

Taskeforcen om styrket økonomisk samarbejde i EU

DER endosserede Taskeforcens rapport med anbefalinger om en styrkelse af det økonomiske samarbejde i EU. Anbefalingerne vedrører større finanspolitisk disciplin, bredere økonomisk overvågning, øget koordination af økonomiske politikker, en ramme for krisehåndtering og stærkere institutioner. I forlængelse heraf enedes man på DER om behovet for at landene etablerer en permanent kriseløsningsmekanisme for at sikre den finansielle stabilitet, og man bad på den baggrund DER-formanden om at gennemføre konsultationer med medlemslandene mhp. den ændring af Traktaten, som vurderes nødvendig for indførelsen af en sådan mekanisme, uden at ændre artikel 125 om forbud mod hæftelse for medlemsstaters gæld. Det er tanken, at Kommissionen i samarbejde med DER-formanden skal igangsætte forberedende arbejde om de generelle detaljer ved en mekanisme. Beslutninger om hovedprincipper forbundet med den permanente kriseløsningsmekanisme, og beslutningen om en begrænset ændring af Traktaten ventes truffet på DER i december i år, således at Traktatændringen kan ratificeres i medlemslandene senest i midten af 2013. DER-formanden ventes efterfølgende ligeledes i konsultation med medlemslandene, at undersøge spørgsmålet om fratagelsen af eurolandes ret til at deltage i beslutninger vedr. ØMU'en, hvis der opstår en permanent trussel mod stabiliteten i euroområdet.

G-20 topmødet den 11.-12. november 2010 i Seoul, Korea

DER vurderer, at om end verdensøkonomien er ved at komme sig igen efter krisen, er der stadig en række problemstillinger, der på globalt plan kræver vedvarende opmærksomhed, herunder vedr. holdbarhedsrisici, ufuldstændig genetablering af den finansielle sektor, høj arbejdsløshed, volatiliteten i de globale råvarepriser og globale makroøkonomiske ubalancer. DER bekræftede de retningslinjer, som Rådet er nået til enighed om, og man drøftede de prioriteter, som repræsentanterne for EU og de EU-medlemsstater, som er medlemmer af G20, skal fremme på G20-topmødet. DER lægger i den sammenhæng vægt på, at der på G20-topmødet sendes ambitiøse signaler hvad angår implementeringen af den fælles G20-ramme for stærk, bæredygtig og balanceret vækst. DER ser endvidere frem til, at man på

G20 bekræfter de såkaldte Basel-standarder, som vurderes som værende et vigtigt skridt i styrkelsen af den globale finansielle stabilitet, og at man endosserer den aftale om kvote- og styringsreform af IMF, som G20-landenes finansministre nåede til enighed om på mødet den 22.-23. oktober 2010. På baggrund af Rådets rapport om afgifter og beskatning af den finansielle sektor vurderer DER, at der er behov for yderligere arbejde mhp., at Rådet skal afrapportere til DER vedrørende bankafgifter og undgåelse af dobbeltbeskatning til december i år.

Cancúnkonferencen om klimaforandringer

DER finder det afgørende, at EU fortsat spiller en konstruktiv rolle i de kommende klimaforhandlinger under Cancúnkonferencen i Mexico til december i år, og at der leveres et fælles budskab fra EU-landene. DER endosserede Rådets konklusioner af 14. oktober 2010 om forberedelsen af Cancúnkonferencen og bekræftede, at EU er parat til at overveje endnu en forpligtelsesperiode i henhold til Kyoto-protokollen, såfremt betingelserne fastlagt i disse rådskonklusioner opfyldes. DER erklærer, at man vil revurdere situationen efter konferencen i Cancún, og i lyset heraf evt. forpligte sig yderligere end det nuværende reduktionsmål for drivhusgasemissioner på 20 %, mhp. at kunne reagere ift. udviklingen i de internationale klimaforhandlinger.

Topmøder med tredjelande

I overensstemmelse med DER-konklusionerne fra september 2010 drøftede man på DER de centrale politiske budskaber som repræsentanterne for EU skal fremme under de kommende topmøder med USA, Rusland, Ukraine, Indien og Afrika.

Opfølgning på DER på ECOFIN den 17. november 2010

På ECOFIN den 17. november 2010 ventes en opfølgning på DER den 28.-29. oktober 2010, som primært ventes at angå den videre proces med behandling og implementering af Taskforce-rapportens anbefalinger og Kommissionens forslag om et styrket økonomisk samarbejde i EU.

DER ønsker en hurtig behandling af forslagene, og det udstukne mål er, at Rådet og Europa-Parlamentet skal kunne nå til enighed på basis af Kommissionens forslag senest i sommeren 2011. Rådets næste skridt i den lovgivningsmæssige procedure ventes at være at nå til enighed om en ”generel tilgang” som grundlag for de kommende dialogforhandlinger med Europa-Parlamentet fsva. de af Kommissionens forslag, som skal vedtages under den almindelige beslutningsprocedure.⁴

Hjemmelsgrundlag

Ikke relevant.

---

⁴ KOM(2010)526 (ændring af forordning 1466/97), KOM(2010)524 (forordning om sanktioner for eurolande i Stabilitets- og Vækstpagten), KOM(2010)527 (forordning om bredere makroøkonomisk overvågning) og KOM(2010)525 (forordning om sanktioner for eurolande under den makroøkonomiske overvågning) vedtages under den almindelige beslutningsprocedure. KOM(2010)523 (direktiv om nationale finanspolitiske rammer) og KOM(2010)522 (ændring af forordning 1467/97) vedtages under den særlige beslutningsprocedure, i overensstemmelse med Traktatens artikel 289.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant.

Gældende dansk ret og forslaget's konsekvenser herfor

Ikke relevant.

Statsfinansielle konsekvenser

Ikke relevant.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Ikke relevant.

Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Holdning*Regeringens holdning*

Regeringen støtter den ventede videre proces i relation til styrkelsen af det økonomisk-politiske samarbejde, herunder udarbejdelse af en "generel tilgang" for ECOFIN's position forud for de kommende forhandlinger med Europa-Parlamentet.

Andre landes holdninger

EU-landene ventes generelt at støtte den ventede videre proces i relation til styrkelsen af det økonomisk-politiske samarbejde.

Dagsordenspunkt 7:   Opfølgning på G20-topmødet den 11.-12. november 2010

Resumé

ECOFIN ventes at følge op på G20-topmødet i Seoul, Korea den 11.-12. november 2010. Fokus for G20-topmødet ventes især at være på implementeringen af G20-landenes fælles ramme for stærk, bæredygtig og balanceret vækst, herunder enighed om udformningen af landespecifikke anbefalinger til de enkelte G20-lande og reformer af den finansielle regulering, herunder endossering af Basel-komiteens forslag til kapital- og likviditetsregler (Basel III). Endvidere ventes på G20-topmødet en drøftelse af reformerne af IMF, som man nåede til generel enighed om på G20 finansministermødet 22.-23. oktober. Det Europæiske Råds drøftede den 28.-29. oktober den fælles EU-holdning til G20-topmødet, og man nåede til enighed om rådskonklusioner herom.

Baggrund og indhold

På det kommende ECOFIN ventes en opfølgning på G20-topmødet i Seoul, Korea den 11.-12. november, hvor især implementeringen af den fælles ramme for stærk, bæredygtig og balanceret vækst ventes at være i fokus. Endvidere ventes på topmødet en drøftelse af reformer af den finansielle regulering og der forventes en opfølgning på enigheden på G20 finansministermødet om de overordnede linjer i en reform af Den Internationale Valutafond (IMF).

På G20 finansministermødet den 22.-23. oktober drøftede G20-landene implementeringen af den fælles *G20-ramme for stærk, bæredygtig og balanceret vækst*. Man nåede til enighed om en række initiativer, som landene bør gennemføre, herunder at gennemføre strukturelle reformer mhp. at styrke den globale efterspørgsel, sikre jobskabelse og øge landenes vækstpotentiale; at de avancerede lande implementerer mellemfristede finanspolitiske konsolideringer tilpasset nationale omstændigheder i overensstemmelse med tidligere aftaler; at bevæge sig i retning af mere markedsbestemte valutakurser, som afspejler underliggende forhold i økonomien og undgå uhensigtsmæssigt store udsving i valutakurser; at afstå fra alle former for protektionistiske tiltag; at styrke det multilaterale samarbejde mhp. at sikre ekstern holdbarhed og gennemføre de nødvendige tiltag for at reducere de globale ubalancer. Det forventes, at man på G20-topmødet vil tage stilling til en handlingsplan, som vil adressere de tiltag, som de enkelte G20-lande forpligter sig til at gennemføre inden for den fælles ramme.

For så vidt angår *reformer af den finansielle regulering*, nåede G20 på finansministermødet bl.a. til enighed om at implementere de nye kapital- og likviditetsstandarder for banker foreslået af Basel-komiteen inden for den aftalte tidsramme. G20 endosserede endvidere anbefalingerne fra Financial Stability Board (FSB) vedr. styrkelse af intensiteten og effektiviteten af det finansielle tilsyn samt vedr. rammer, processer og tidsplaner for håndtering af risici forbundet med systemisk vigtige finansielle institutioner ("too-big-to-fail").

G20 nåede endvidere til enighed om en række overordnede linjer i en *reform af IMF*, herunder at der bør vedtages en kvote- og stemmerekord, der sikrer et skift i

kvoteandele til fordel for dynamiske emerging market lande og udviklingslande samt underrepræsenterede lande på over 6 pct. af kvoterne i IMF. Samtidig nåede man til enighed om, at reformen bør resultere i 2 færre avancerede europæiske stole i IMF's bestyrelse, som G20-landene forpligter sig til at fastholde på dens nuværende størrelse på 24 medlemmer. Et centralt element i sikringen heraf vil være øget anvendelse af rotation, så flere lande i de respektive valgkredse får adgang til en plads i bestyrelsen, bl.a. inspireret af den gældende praksis i den nordisk-baltiske valgkreds, som Danmark er en del af. Endelig nåede man på G20 finansministermødet til enighed om, at alle medlemmer af bestyrelsen fremover skal på valg, til forskel fra de nuværende regler, hvor de fem største lande i IMF udpeger sine bestyrelsesmedlemmer. Reformerne af IMF og implementeringen heraf ventes drøftet i IMF's bestyrelse over de kommende uger frem mod G20-topmødet, herunder på baggrund af enigheden på G20-finansministermødet.

Det Europæiske Råd drøftede den 28.-29. oktober den fælles EU-tilgang til G20-topmødet den 28.-29. oktober 2010 på baggrund af ECOFIN's forberedelse af G20-finansministermødet. Det Europæiske Råds konklusioner lægger blandt andet vægt på følgende:

- Verdensøkonomien er i bedring, men der er fortsat en række udeståender, der kræver vedvarende opmærksomhed på globalt plan, herunder risici i forhold til finansiell holdbarhed, ufuldstændig retablering af den finansielle sektor, høj arbejdsløshed, udsving i de globale råvarepriser og genopbygning af globale makroøkonomiske ubalancer.
- G20-topmødet bør sende et ambitiøst signal om at G20-landene bør gennemføre de nødvendige initiativer, der er opnået enighed om inden for rammen for stærk, bæredygtig og balanceret vækst, særligt vedr. finanspolitiske konsolideringsplaner, reformer af den finansielle regulering, social samhørighed, jobskabelse og behovet for yderligere strukturreformer. Rebalancering af den globale vækst kræver også særlig opmærksomhed.
- EU ser frem til, at G20-topmødet bekræfter Basel-aftalen vedr. kapital- og likviditetskrav for banker, som udgør et vigtigt skridt i styrkelsen af den globale finansielle stabilitet.
- EU understreger nødvendigheden af fortsat at holde markederne åbne, sætte fornyet skub i Doha-forhandlingerne samt vedtage en vækstorienteret dagsorden for udvikling. Den understreger nødvendigheden af at undgå enhver form for protektionisme og undlade valutakurstiltag for at opnå kortsigtede konkurrencefordele.
- G20-enigheden om reformer af IMF skal bidrage til gøre IMF mere effektiv, troværdig og legitim og gøre det muligt for IMF at understøtte det internationale monetære og finansielle system. Reforme af såvel kvote- og stemmefordelingen som IMF's styring i bredere forstand bør leveres samlet som en enkelt, samlet pakke inden for samme tidsramme.
- Yderligere arbejde er nødvendigt mht. afgifter og skatter på finansielle institutioner, både på internationalt og nationalt niveau. I overensstemmelse med ECOFIN's rapport til DER bør der ske en yderligere koordinering

mellem de forskellige ordninger for bankafgifter for at undgå dobbeltbeskatning. ECOFIN opfordres til at rapportere tilbage til DER i december 2010.

Hjemmelsgrundlag

Ikke relevant.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke været hørt om sagen.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Sagen har ikke konsekvenser for dansk ret.

Statsfinansielle konsekvenser

Sagen har ikke statsfinansielle konsekvenser for Danmark.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen har ikke direkte samfundsøkonomiske konsekvenser i Danmark. Overordnet ventes G20-arbejdet som helhed at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser, i det omfang det understøtter global økonomisk vækst og finansiell stabilitet.

Høring

Sagen har ikke været i høring.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

ECOFIN's forberedelse af G20 finansministtermødet den 22.-23. oktober 2010 og G20-topmødet den 11.-12. november 2010 blev forelagt Europaudvalget til orientering den 15. oktober 2010 forud for rådsmødet (ECOFIN) den 19. oktober 2010.

Holdning

Regeringens holdning

Regeringen noterer sig enigheden på G20-finansministtermødet, herunder vedr. reformer af den finansielle regulering og finansielt tilsyn samt enigheden om reformer af IMF.

Regeringen lægger vægt på, at gennemførelsen af initiativerne i G20 er i overensstemmelse med EU's gældende økonomisk-politiske rammer og beslutninger, herunder for så vidt angår G20-landenes koordinering af finanspolitiske konsolideringsstrategier og implementeringen af G20-rammen for stærk, bæredygtig og balanceret vækst, samt G20's koordinering vedrørende finansiell regulering, herunder implementering af Basel-aftalerne.

For så vidt angår IMF-reformerne er det vigtigt, at de videre drøftelser og beslutninger om konkretiseringen og implementeringen af reformerne foregår i IMF's ledende organer, herunder IMF's bestyrelse, hvor alle IMF-lande er repræsenteret. Det er afgørende for reformerne, at de er forankret i et bredt flertal af IMF-landene.

For så vidt angår Basel-komitéens udspil til styrkede kapital- og likviditetsregler, som endosseredes på G20 finansministermødet, støttes fra dansk side generelt intentionen med de nye regler, idet man på linje med EU's Terms of Reference lægger vægt på en fleksibel implementering af reglerne, der f.eks. tager hensyn til det danske realkreditsystem.

Andre landes holdninger

Der ventes i ECOFIN at være generel opbakning til den enighed der måtte opnås på G20-topmødet. Der var i ECOFIN den 19. oktober bred enighed om den fælles EU-holdning (Terms of Reference) forud for G20-finansministermødet.

Dagsordenspunkt 8: Klimafinansiering

Resumé

ECOFIN skal vedtage konklusioner om klimafinansiering omhandlende tre emner: for det første præsentationen af EU's opstartsfinansiering til klimaformål på COP16 i Cancún. For det andet en reaktion på FN-Generalsekretærens Højniveaugruppes rapport om kilder til klimafinansiering. For det tredje en EU-holdning til spørgsmålet om oprettelsen af en Grøn Klimafond i forbindelse med UNFCCC-forhandlingerne.

Regeringen kan generelt støtte det forventede udkast til rådskonklusioner. Rådskonklusionerne sikrer, at EU i Cancun kan præsentere en oversigt over sin opstartsfinansiering, der demonstrerer, at finansieringen bliver leveret og kommer konkrete tiltag til gode. Regeringen vil også kunne støtte, at EU byder AGF-rapporten velkommen. Med hensyn til Den Grønne Klimafond, finder regeringen det væsentligt, at der bakkes op om, at denne fond snart etableres.

Baggrund

Finansieringen af klimatiltag i udviklingslandene indgår som en væsentlig del af Københavner-Erklæringen (Copenhagen Accord) og de igangværende UNFCCC-forhandlinger. For det første indeholder Accorden en fælles forpligtelse fra de industrialiserede lande om samlet at levere op til 30 milliarder USD i opstartsfinansiering i perioden 2010-2012. EU har i den forbindelse forpligtet sig til at levere 2,4 milliarder euro om året, i alt 7,2 mia. euro. EU har besluttet at præsentere hvorledes man har levet op til denne forpligtelse i 2010 på COP16. I den sammenhæng har Den Økonomiske og Finansielle Komité (EFC) og Den Økonomisk-Politiske Komité (EPC) udarbejdet en rapport, som ECOFIN forventes at godkende og basere sine rådskonklusioner på.

For det andet indeholder Accorden en bestemmelse om, at der skal nedsættes en Højniveaugruppe, der skal studere forskellige kilder til klimafinansiering med henblik på at undersøge, hvorledes klimafinansieringsmålet på 100 milliarder USD i 2020 bedst nås. FN-Generalsekretær Ban Ki-Moon har på denne baggrund nedsat en "High-Level Advisory Group on Climate Change Financing" (AGF) med Norges statsminister Jens Stoltenberg og Etiopiens premierminister Menes Zena-wi i spidsen. Denne gruppe vil offentliggøre konklusionerne af sit arbejde i form af en rapport under pre-COP'en i november 2010. ECOFIN-rådskonklusionerne forventes at fastlægge EU's holdning til denne rapport.

For det tredje indeholder Accorden en beslutning om at etablere en klimafond, den såkaldte Copenhagen Green Climate Fund, også henvist til som the Green Climate Fund eller the Green Fund. Der er i UNFCCC betydelig opbakning til, at fonden snart etableres, for eksempel ved på COP16 at påbegynde en proces, hvor en ekspertgruppe skal udarbejde et udkast til Den Grønne Klimafonds fundats og vedtægter.

Indhold

Det foreløbige udkast til rådskonklusioner forventes for det første at byde rapporten fra EFC og EPC velkommen, og bekræfte EU's forpligtelse til at levere opstartsfinansiering samt at EU allerede leverer på denne forpligtelse.

For det andet forventes rådskonklusionerne at indeholde konklusioner angående AGF-rapporten. Der foreligger endnu ikke udkast til disse konklusioner, men det forventes, at ECOFIN vil byde rapporten velkommen, understrege vigtigheden af at anvende et bredt spektrum af kilder for at nå målet på 100 millioner USD i 2020, og understrege EU's vilje til at samarbejde med andre lande om at etablere en international struktur for mobilisering af klimafinansiering.

For det tredje forventes udkastet til rådskonklusioner at indeholde en understregning af behovet for oprettelsen af den Grønne Klimafond samt støtte til, at man på COP 16 igangsætter en proces (som led i en balanceret pakke) for etablering af Den Grønne Klimafond med henblik på operationalisering på COP17. Udkastet forventes også at understrege vigtigheden af, at processen involverer den nødvendige ekspertise, herunder fra finansielle institutioner.

Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlag er ikke relevant.

Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet udtaler sig ikke om rådskonklusioner.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Der er tale om rådskonklusioner, som ikke har umiddelbar retsvirkning i forhold til dansk lov.

Statsfinansielle konsekvenser

Konklusionerne har ikke i sig selv konsekvenser for statsfinanserne, men ydelse af opstartsfinansiering har statsfinansielle konsekvenser, idet der over Regeringens Klimapulje er afsat 300 mio. kr. i 2010, 400 mio. kr. i 2011 og 500 mio. kr. i 2012. På længere sigt må indgåelse af en global klimaafnede med tilhørende forpligtelser til at yde klimabistand ligeledes forventes at kunne have statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Konklusionerne har ikke i sig selv konsekvenser for samfundsøkonomien, men globale aftaler om klimafinansieringskilder kan eventuelt have samfundsøkonomiske konsekvenser.

Høring

Ikke relevant.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Holdning

Regeringens holdning

Regeringen kan generelt støtte det nævnte udkast til rådskonklusioner. Det er væsentligt, at EU i Cancun kan præsentere en oversigt over sin opstartsfinansiering, der demonstrerer, at finansieringen bliver leveret og kommer konkrete tiltag til gode. Transparent opstartsfinansiering er vigtig ift. UNFCCC-forhandlingerne, da det demonstrerer, at EU overholder sine forpligtelser fra Accorden.

AGF-rapporten foreligger endnu ikke, men Regeringen vil dog kunne støtte, at EU byder AGF-rapporten velkommen. Det er væsentligt for regeringen, at nye kilder til klimafinansiering respekterer princippet om staters suverænitet over opkrævning af skatter.

Med hensyn til Den Grønne Klimafond, finder regeringen det væsentligt, at den snart etableres, for eksempel ved, at man på COP 16 igangsætter en proces for etablering af Den Grønne Klimafond med henblik på operationalisering på COP17. Denne operationalisering bør ske med behørig involvering af finansiel ekspertise. Ligeledes anses det overordnet set for væsentligt, at der i fondens governance-struktur er en ligelig repræsentation mellem i- og u-lande.

Andre landes holdning

Der forventes enighed om et sæt rådskonklusioner.

Dagsordenspunkt 9: Pensionsrapport

Resumé

ECOFIN ventes at vedtage rådskonklusioner vedrørende holdbarheden og tilstrækkeligheden af EU-landenes pensionsystemer. Der er gennemført pensionsreformer i mange EU-lande indenfor det seneste årti, men der ventes fortsat at være behov for reformer, der forbedrer de offentlige finanser ved at reducere eller finansiere udgifter relateret til aldring. I mange lande har pensionsreformer medført større vægt på opsparingsbaserede pensioner, hvorved arbejdslivets længde og karriereforløb i stigende grad vil have betydning for pensionsudbetalingerne for fremtidige pensionister i Europa. Dermed kan reformer, der sikrer et fleksibelt arbejdsmarked, lav ledighed og højere tilbagetrækningsalder både bidrage til at forbedre den finanspolitiske holdbarhed og størrelsen af fremtidige pensionsudbetalinger. Der ventes enighed om at understrege vigtigheden af at fortsætte indsatsen for at sikre holdbarheden af de offentlige finanser i lyset af den demografiske udvikling, herunder gennem konsolidering af de offentlige finanser og gældsreduktion bl.a. i lyset af krisen, øget beskæftigelse og produktivitet, samt reformer af pensionssystemer mv.

Baggrund

ECOFIN ventes på det kommende møde at vedtage konklusioner vedr. pensionssystemernes langsigtede holdbarhed og tilstrækkeligheden af fremtidige pensionsudbetalinger med afsæt i rapporten ”Progress and key challenges in the delivery of adequate and sustainable pensions in Europe” udarbejdet af udvalget for økonomisk politik (EPC) og udvalget for social beskyttelse (SPC under beskæftigelses- og socialministerrådet – EPSCO). Konklusionerne ventes ligeledes vedtaget af EPSCO på rådsmøde d. 6.-7. december 2010.

Pensionsrapporten beskriver de væsentligste karakteristika for de pensionsreformer, der er gennemført i EU-landene de seneste 10 år. Derpå vurderes reformernes effekt på pensionssystemernes ydelser og betydning for udviklingen i de aldringsrelaterede omkostninger og den finanspolitiske holdbarhed.

Rapporten tager udgangspunkt i de seneste fremskrivninger af de aldersrelaterede ændringer i de offentlige finanser frem til 2060, som fremlagt i en separat rapport fra april 2009 om de økonomiske konsekvenser af aldring (Ageing report 2009), samt de seneste vurderinger af landenes finanspolitiske holdbarhed, som er fremlagt i september 2009 (Sustainability report 2009), begge udarbejdet af Kommissionen og udvalget for økonomisk politik (EPC).

ECOFIN ventes at vedtage rådskonklusioner om rapporten på baggrund af drøftelsen heraf.

Rapporten har været forelagt ECOFIN i en foreløbig version i juni 2010.

Indhold

Konklusionerne ventes at hilse rapporten velkommen og gentage Rådets opbakning til holdbare pensionssystemer samt de tre ben i den såkaldte Stockholmstrategi for håndtering af aldringen (vedtaget af Rådet i marts 2001), gennem gældsreduktion, øget beskæftigelse og produktivitet samt reformer af pensionssy-

stemet samt sundheds- og plejesektoren. Konklusionerne ventes at anerkende den hidtidige reformindsats og understrege vigtigheden af yderligere strukturelle reformer, der kan øge den langsigtede finanspolitiske holdbarhed og dermed fortsat udgøre grundlaget for bæredygtige pensioner. Konklusionerne ventes at fremhæve muligheden for at øge beskæftigelsen og forbedre de offentlige finanser ved at i højere grad at inkludere ældre, kvinder og indvandrere på arbejdsmarkedet. Derudover fremhæves, at en forlængelse af arbejdslivet både kan bidrage til at forbedre den finanspolitiske holdbarhed og medføre større bidrag til opsparingsbaserede pensionsordninger og dermed større pensionsudbetalinger for den enkelte. Konklusionerne ventes endvidere at fremhæve behovet for at overvåge, hvordan udvalgte grupper dækkes, og hvordan en stigende afhængighed af opsparingsbaserede pensioner påvirker pensionsudbetalingernes størrelse og risiko for fremtidige pensionister.

Rapporten fra EPC/SPC har følgende hovedindhold:

Hovedtræk i pensionsreformer de seneste 10 år

Over hele Europa er levetiden stigende og fertiliteten relativt lav. Der bliver således færre i de erhvervsaktive aldersgrupper til at forsørge en voksende gruppe af ældre. Mange lande har derfor gennemført reformer med fokus på højere tilbagetrækningsalder, herunder ved at begrænse tidlige tilbagetrækningsordninger, samt en udbredelse af pensionssystemet for ikke-dækkede grupper. Derudover har der været en tendens til, at dele af pensionssystemet er blevet opsparingsbaseret, således at det samlede pensionssystem indeholder både skattefinansierede og opsparingsbaserede elementer. Mange reformer har således medført en tættere sammenhæng mellem bidrag til pensionsordninger og pensionsudbetalinger, ligesom en del har indført ændringer af indekseringsregler. Idet reformerne medfører tættere sammenhæng mellem bidrag og udbetalinger, herunder gennem øget anvendelse af opsparingsbaserede pensionssystemer, vil individuelle forhold vedr. beskæftigelse og tilbagetrækning i højere grad påvirke pensionsudbetalingerne, hvilket styrker tilskyndelsen til at arbejde. En anden konsekvens af mere opsparingsbaserede pensionssystemer er, at pensionsudbetalingerne generelt bliver mere afhængige af makroøkonomiske forhold, herunder afkast på aktiver o.l.

Vurdering af pensionssystemernes holdbarhed

Det vurderes, at den teoretiske dækningsgrad⁵ vil i de kommende årtier falde i 11 medlemslande, primært som følge af indekseringsregler eller reformer, som reducerer pensionsudbetalingerne. For en række lande ventes dækningsgraden at være uændret, mens dækningsgraden ventes at stige i lande, hvor dækningsgraden i 2006 var meget lav. Derudover ventes dækningsgraden i Danmark at stige, hvilket afspejler modningen af de private pensionsordninger herunder især arbejdsmarkedspensioner.

---

⁵ Pensionsudbetaling i forhold til løn året før for en hypotetisk person, der antages at være mand, arbejder i 40 år og går på pension som 65-årig.

Der er gennemført fremskrivninger af de aldersrelaterede udgifter frem til 2060 i Ageing Report 2009. De gennemførte pensionsreformer vil i vidt omfang betyde en højere gennemsnitlig tilbagetrækningsalder i 2060, hvorved erhvervsdeltagelsen og beskæftigelsen vurderes at stige væsentligt. På trods af dette ventes de offentlige pensionsudgifters andel af BNP at stige fra 2007 til 2060 i langt de fleste lande og med 2½ pct.-enhed i gennemsnit for alle EU-landene. For Danmark ventes stort set uændrede pensionsudgifter som andel af BNP fra 2007 til 2060. Dette dækker dog over, at udgifterne i den mellemliggende periode fra i dag til omkring 2050 vil ligge højere. I opgørelsen af den samlede finanspolitiske holdbarhed, hvor aldringsrelaterede udgifter har en væsentlig betydning, vurderes stort set alle lande at have holdbarhedsgab, dvs. et behov for en permanent styrkelse af de offentlige finanser for at sikre langsigtet finanspolitisk holdbarhed. Danmark vurderes i EU's beregning imidlertid ikke at have et holdbarhedsgab. Det bemærkes at vurderingen af den finanspolitiske holdbarhed både for Danmark og for EU-landene generelt vurderes at undervurdere holdbarhedsproblemet, blandt andet fordi beregningerne er fra medio 2009 og baserer sig på tal for de offentlige finanser før krisen og ikke de aktuelle større strukturelle underskud.

Aktuelle og fremtidige udfordringer

Den økonomiske krise har medført store underskud og forøgelse af gælden i EU-landene. Det understreges, at konsolideringen af de offentlige finanser, med afsæt de aftalte principper for exit-strategien vedtaget af ECOFIN i oktober 2009, er væsentlig for at sikre håndteringen af fremtidige stigninger i aldringsrelaterede udgifter.

Som nævnt ventes pensionsudgifters og øvrige aldringsrelaterede udgifters andel af BNP at stige frem mod 2060, ligesom langt de fleste lande vurderes at have holdbarhedsgab på trods af allerede gennemførte reformer. Det er således stadig en væsentlig udfordring for EU-landene at gennemføre reformer der sikrer finanspolitisk holdbarhed, f.eks. gennem reformer, der begrænser stigningen i pensions- og aldringsrelaterede udgifter.

I lyset af at de gennemførte pensionsreformer medfører en større individuel risiko som følge af en større vægt på opsparingsbaserede pensionssystemer, fremhæves det som væsentligt at sikre en passende dækning samt beskyttelse af de individuelle opsparinger i pensionsselskaberne mv. Opsparingsbaserede pensionstyper gør desuden den enkeltes pensionsudbetaling mere afhængig af arbejdslivets længde og karriereforløb. Dermed kan reformer, der sikrer et fleksibelt arbejdsmarked, lav ledighed og højere tilbagetrækningsalder både bidrage til at forbedre den finanspolitiske holdbarhed og størrelsen af fremtidige pensionsudbetalinger.

Politikambefalinger

Rapporten konstaterer, at pensionssystemer og -politik er meget forskellig på tværs af EU-landene. De forskellige pensionssystemer indebærer forskellige typer af risici og udfordringer, og der findes således ikke én løsning, som er ideel for alle

lande. Pensionssystemer og -reformer må udformes således, at der sikres finanspolitisk holdbarhed samtidigt med et bæredygtigt ydelsesniveau.

Det anbefales at søge en tættere sammenhæng mellem ændringer i levetid og parametre i pensionssystemer, som f.eks. pensionsalder eller pensionsudbetalinger. Det anbefales endvidere, at der søges en passende balance mellem antallet af år den enkelte bruger på arbejdsmarkedet og på pension, og at udformningen af arbejdsmarkedet og pensionssystemet understøtter hinanden, således at forlængelse af arbejdslivet alt andet lige indebærer højere ydelser, mens tidlig tilbagetrækning vil føre til reducerede ydelser.

I den forbindelse bemærkes, at det danske pensionssystem i vidt omfang afspejler anbefalingerne. Sammenhæng mellem levetid og pensionssystemet er således sikret i forbindelse med Velfærdsaftalen, hvor efterløns- og pensionsalderen fra 2025 indekseres i forhold til stigningen i levetiden. Samtidigt sikrer den relativt store udbredelse af private (herunder arbejdsmarkedsrelaterede) pensionsordninger mv. en sammenhæng mellem arbejdslivets længde og pensionsudbetalinger.

Hjemmelsgrundlag

Ikke relevant.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Europa-Parlamentets udtalelser

Sagen har ikke været forelagt Europa-Parlamentet.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Sagen har ingen konsekvenser for gældende dansk ret.

Statsfinansielle konsekvenser

Sagen har ingen direkte statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen har ingen direkte samfundsøkonomiske konsekvenser. I det omfang rapporten og rådskonklusionerne fører til gennemførelsen af reformer og/eller konsolidering af de offentlige finanser, der forbedrer holdbarheden af de offentlige finanser i EU-landene, vil dette have positive samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark og EU-landene som helhed.

Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg i forbindelse med ECOFIN d. 8. juni 2010. Rapporten om de økonomiske konsekvenser af aldring (Ageing report 2009), hvis fremskrivninger refereres i rapporten, blev drøftet på ECOFIN

den 5. maj 2009 og blev i den forbindelse forelagt Folketingets Europaudvalg den 30. april 2009 til orientering. Tilsvarende blev rapporten om finanspolitisk holdbarhed, hvis resultater refereres i rapporten, drøftet på ECOFIN d. 10. november 2010 og blev i den forbindelse forelagt Folketingets Europaudvalg den 6. november 2009 til orientering.

Holdning

Foreløbig dansk holdning

Regeringen er generelt enig i pensionsrapporten og støtter udkastet til rådskonklusioner. Pensionsrapporten og rådskonklusionerne understreger at håndteringen af de demografiske udfordringer for den finanspolitiske holdbarhed fortsat bør have opmærksomhed også i lyset af den aktuelle krise.

Andre landes holdning

Der ventes generel opbakning til pensionsrapporten og indholdet af rådskonklusionerne.

Dagsordenspunkt 10: EU-statistik
- særskilt dokument